

BRUSSEL, MEI 2012

Dag,

Men vraagt me vaak waarom ik het Burgtheater in Wenen heb gekozen om er als huisregisseur te werken. Moeilijk. Ik doe een poging te antwoorden:

1. Het heeft te maken met mijn drang om steeds het nieuwe op te zoeken. Het bekende interesseert me niet. Theater dat duidelijk, helder en bekend is, is niet mijn ding. Ik wil problemen creëren en niet oplossen. Waarom dan het grote Burgtheater, de burgerlijke plek bij uistek? Omdat het nieuwe niks betekent zonder het voorgaande. Omdat alles reeds gezegd is, maar we de geschiedenis van dat wat gezegd is niet mogen verloochenen. In die contradictie schuilt het nieuwe. En het Burgtheater staat voor geschiedenis. Een fenomenale geschiedenis.

2. Burgtheater staat ook voor stijlloosheid. Elke regisseur draagt de verantwoordelijkheid om de acteurs waarmee hij werkt te leiden naar nieuwe problemen. Thomas Vinterberg, u allen bekend als de filmmaker van het mees-

terwerk *Festen*, maakte hier zijn eerste theaterwerk en regisseert bijna op een tegenovergestelde manier als ik.

De intendant Matthias Hartmann, een zeer genereuze scherpzinnige man, zei onlangs tegen me dat het maken van een klassieke komedie voor de acteurs eigenlijk hetzelfde is als de dagelijkse klassieke training voor de dansers van zeg maar Forsythe. Een kwestie van het metier te onderhouden en aan te scherpen.

Ik werk hier aan *Caligula* van Camus met een groep uitzonderlijke acteurs. Hun metier is buitengewoon. Mijn opdracht is dat vakmanschap een schop te geven, in vraag te stellen. De geschiedenis ervan te onderzoeken om dan een poging te doen dat 'nieuwe' een kans te geven. Dat kan dus in het Burgtheater.

3. Het is een meedogenloos systeem. Een productie die tijdens zijn eerste seizoen niet uitverkocht raakt wordt

onverbiddeijk verwijderd van het programma. Ik heb dit aan den lijve ondervonden met mijn eerste productie voor het Burgtheater: *De kunst der vermakelijkheid*. Deze voorstelling wordt na een eerste seizoen en slechts een verkoop van 70 procent na de eerste 20 voorstellingen geschrapt. Ik ben het daar niet mee eens, want het nieuwe is traag en heeft tijd nodig om herkend te worden. Maar het is ook spannend om het gevecht met de leugen van de geschiedenis aan te gaan.

4. Uiteraard is er ook het 'respect' voor theater dat Wenen uniek maakt.

(Ik kan het niet laten enkele vergelijkingen te maken: de deelstaat Wenen (1,7 miljoen inwoners) heeft ongeveer 65 miljoen euro subsidies voor het gesproken theater. De deelstaat Vlaanderen (6,3 miljoen inwoners) heeft daar ongeveer 27 miljoen euro voor over. Per persoon krijgt een Wener dus ongeveer 10 keer meer cultuur aangeboden dan een Vlaming. Toch betaalt een Vlaming meer belastingen dan een Wener. *No comment.*)

5. En de ijdelheid. Ik moet toegeven dat als ik onder de plafondschilderingen van Klimt door, naar 'mijn werk' ga, ik geen valse bescheidenheid voel...

6. Waarom verlaat ik Vlaanderen dan niet? Om de ongelooflijke 'vrijheid' die de geschiedenisloosheid van ons theater biedt. Men krijgt me niet buitengeschopt in Brussel omdat het een 'gevaarlijke' probleemvolle stad is. Needcompany is uniek en gerespecteerd over gans de wereld en is geboren in die duistere stad. Er is geen betere plek om nieuwe vragen te stellen. En er is geen betere plek dan Wenen om die vragen een waarde te geven.

Gegroet,
JL

PS: Of toch een commentaar: in Vlaanderen hebben kunstenaars en kunstorganisaties de adviezen mogen inlezen die naar de minister van Cultuur gaan, waarin wordt aangegeven wie er volgens de adviescommissie mag werken in de 'culturele sector' en wie ze het liefst een beroepsverbod geven. Daarin gaat men er schaamteloos van uit dat er minder geld moet zijn voor kunst in het algemeen, dus ook voor de dure (?) afdeling podiumkunsten.

Men zou zich moeten realiseren dat al die zeer gepassioneerde en geëngageerde mensen die voor kunst en cultuur hun leven hebben opzij gezet (niet alleen kunstenaars maar ook mensen als Jan Hoet en Gerard Mortier), mensen die Vlaanderen op de wereldkaart hebben gezet eigenlijk gevraagd worden om weg te gaan. En de reden is niet dat extreemrechts ons subsidiejunkies noemt, maar dat alle partijen reeds decennia lang geen enkele ware interesse hebben getoond voor cultuur in het algemeen en kunst in het bijzonder. Subsidies in Vlaanderen lijken oprotpremies te worden voor velen.

Ik stel voor alle adviezen die nu in handen zijn van onze minister, te herzien en er van uit te gaan dat de budgetten voor cultuur kunnen en moeten verhoogd worden, net zoals bijvoorbeeld in Polen. Weg met het Nederlandse voorbeeld. U zal zien dat de economie van het hart er beter van wordt, voor alle burgers, zelfs diegenen die steeds maar weer de winter te vroeg aankondigen.

AGENDA

MARKTPLAATS 76

Jan Lauwers

Met: Grace Ellen Barkey, Anneke Bonnema, Hans Petter Dahl, Julien Faure, Yumiko Funaya, Benoît Gob, Sung-Im Her, Romy Louise Lauwers, Maarten Seghers, Emmanuel Schwartz, Catherine Travelletti, Jan Lauwers, Elke Janssens

Productie: Needcompany | Coproductie: Ruhrtriennale, Burgtheater (Wenen) en Holland Festival (Amsterdam)

7, 8, 13, 14, 15 september 2012

Jahrhunderthalle, Ruhrtriennale, Bochum
+49 700 20 02 34 56

NEEDLAPB 19

Jan Lauwers

Met: Grace Ellen Barkey, Anneke Bonnema, Hans Petter Dahl, Julien Faure, Yumiko Funaya, Benoît Gob, Sung-Im Her, Romy Louise Lauwers, Maarten Seghers, Emmanuel Schwartz, Catherine Travelletti, Jan Lauwers, Elke Janssens

Productie: Needcompany

23 juni 2012

Kaaitheater, Brussel
+32 2 201 59 59

CALIGULA

Jan Lauwers

Met: Anneke Bonnema, Hans Petter Dahl, Nicolas Field, Maria Happel, André Meyer, Cornelius Obonya, Falk Rockstroh, Herman Scheidleder

Productie: Burgtheater (Wenen) | In samenwerking met Needcompany

17, 18, 19, 21, 22, 24 mei 2012 11, 12 juni 2012

Kasino (Burgtheater), Wenen
+43 51 444 4145

DE KUNST DER VERMAKELIJKHEID

NEEDCOMPANY SPEELT DE DOOD VAN DIRK ROOFTHOOF

Jan Lauwers

Met: Grace Ellen Barkey, Misha Downey, Julien Faure, Yumiko Funaya, Benoît Gob, Viviane De Muynck, Dirk Roofthoof, Eléonore Valère

Productie: Needcompany / Burgtheater (Wenen)

23, 24, 25 mei 2012

deSingel, Antwerpen
+32 3 248 28 28

HET HERTENHUIS

Jan Lauwers

Met: Grace Ellen Barkey, Anneke Bonnema, Hans Petter Dahl, Viviane De Muynck, Misha Downey, Julien Faure, Yumiko Funaya, Benoît Gob, Maarten Seghers, Eléonore Valère, Inge Van Bruystegem

Productie: Needcompany en Salzburger Festspiele | Coproductie: Schauspielhaus Zürich, PACT Zollverein (Essen) | Met de medewerking van deSingel (Antwerpen), La Rose des Vents (Villeneuve d'Ascq), Kaaitheater (Brussel)

27, 28 mei 2012

SIBFest 2012, Radu Stanca National Theater of Sibiu / Sibiu International Festival Theater
+40 269 21 00 92

25 MOVES

Met: Grace Ellen Barkey, Misha Downey, Julien Faure, Nicolas Field, Yumiko Funaya, Benoît Gob, Sung-Im Her, Maarten Seghers, Elke Janssens, Jan Lauwers, Joeri Cnapelinckx, e.a.

Productie: Needcompany / Vrijstaat 0.

1 juli 2012

Strand Oostende
www.dansand.be

DE KAMER VAN ISABELLA

Jan Lauwers

Met: Viviane De Muynck, Hans Petter Dahl, Anneke Bonnema, Benoît Gob, Misha Downey, Julien Faure, Yumiko Funaya, Sung-Im Her, Maarten Seghers, Jan Lauwers, Elke Janssens, Lemm&Barkey

Productie: Needcompany | Coproductie: le Festival d'Avignon, Théâtre de la Ville (Parijs), Théâtre Garonne (Toulouse), La Rose des Vents (Scène Nationale de Villeneuve d'Ascq), Brooklyn Academy of Music (New York) en welt in basel theaterfestival. Met de samenwerking van Kaaitheater (Brussel)

17-21, 24-28, 31 juli 2012

1-4 augustus 2012

Festival Paris quartier d'été, Théâtre Le Monfort, Parijs
+33 1 56 08 33 88

TRIENNALE SUPERBODIES

3de Triennale voor Beeldende Kunst, Mode & Design van Hasselt

Met beeldend werk van Lemm&Barkey

Van 3 februari tot 27 mei 2012

Modemuseum Hasselt
+32 11 23 96 21

GOLDFISH GAME

Een film van Jan Lauwers

Met: Grace Ellen Barkey, Anneke Bonnema, Timothy Couchman, Dick Crane, Gonzalo Cunill, Hans Petter Dahl, Viviane De Muynck, Misha Downey, Victor Lauwers, Tijen Lawton, Carlotta Sagna, Simon Versnel

Productie: Needcompany / de Filmfabriek | Met de steun van het Fonds Film in Vlaanderen, Canvas, Canal+ en Brugge 2002

28 mei 2012

SIBFest 2012, Radu Stanca National Theater of Sibiu / Sibiu International Festival Theater
+40 269 21 00 92

I WANT (NO) REALITY

Een film van Ana Brzezińska

Productie: Yeti Films | Coproductie: Needcompany

18 mei 2012

PLANETE+ DOC FILM FESTIVAL, Warschau, Polen
www.planetedocff.pl

DE KOMENDE MAANDEN BIJ NEEDCOMPANY

Begin september gaat de nieuwste creatie van **Jan Lauwers** in première in de **Ruhrtriennale**. Op 23 juni brengt Needcompany **Needlapb 19** waarin **Marktplaats 76** centraal staat. **Needlapb** is een open denkruimte met een ongeli-miteerde vrijheid. Een unieke kans om een blik te werpen op het werkproces. De tekst van **Marktplaats 76** werd begin januari voor het eerst op een publiek afgevuurd tijdens **Needlapb 18**. De toeschouwers in het Akademietheater in Wenen wisten niet wat hen overkwam en gaven na afloop een minutenlange staande ovatie. Dit applaus werd overstemd door de overhandiging van het Gouden Ereteken voor Verdiensten aan de Republiek Oostenrijk aan Jan Lauwers uit de handen van minister van Cultuur Claudia Schmied. Een feestelijke avond waar we graag een vervolg aan breien in het Kaaitheater.

Marktplaats 76 vertelt het verhaal van dorpelingen, opgeschrikt door een ont-ploffing waarbij 24 mensen het leven laten, waaronder 7 kinderen. De tragedie van de dode kinderen weegt zwaar op de achterblijvende dorpelingen. Te veel verdriet overheerst. Tot er op een dag een reddingsboot uit de hemel komt gevallen...

Maar voor het zover is kijken we in mei uit naar de wereldpremière van **Caligula** in een regie van **Jan Lauwers** in opdracht van het **Burgtheater**. Hij werkt er onder andere met steracteur Cornelius Obonya in de rol van Caligula, met Hans Petter Dahl en Anneke Bonnema uit het Needcompany ensemble en met componist Nicolas Field, die eerder betrokken was bij projecten van OHNO COOPERATION.

“Welk nut heeft deze zo met verstomming slaande macht voor mij, als ik de toestanden niet kan veranderen, als ik niet kan bewerkstelligen dat de zon in het oosten ondergaat, dat er minder leed is en de mensen niet meer sterven?”

– Caligula in ‘Caligula’ van Albert Camus

Na de premièrereeks van **Caligula**, trekt Needcompany naar Antwerpen, waar met veel plezier **De kunst der vermakelijkheid** wordt gebracht in deSingel. Wie deze voorstelling met Dirk Roofthoof en Viviane De Muynck in de hoofdrol nog niet heeft kunnen zien in België, krijgt daar nu drie avonden de kans toe.

De afgelopen speelreeks van **De kunst der vermakelijkheid** in Espoon werd alvast enthousiast onthaald door publiek en pers:

“Er schuilt poëtische schoonheid achter elk woord en beweging.” – Turun Sanomat 13.4.2012

Viviane De Muynck gaf onlangs 6 weken workshop aan de **Hörschule der Künste** in Bern en maakte er samen met een groep studenten een Shakespearebewerking.

Op **SIBFEST**, een festival in Sibiu, krijgt Needcompany een belangrijke plek. Er staan twee voorstellingen van **Het Hertenhuis** op het programma, alsook de vertoning van de langspeelfilm van Jan Lauwers **Goldfish Game** uit 2002. De prestigieuze uitgeverij Humanitas stelt op het festival de Roemeense publicatie van **De kamer van Isabella** voor. Voor de gelegenheid brengt een groep Roemeense acteurs een lezing van deze tekst.

Het beeldend werk van **Lemm&Barkey** kan nog tot 27 mei bekeken worden in de **Triennale SuperBodies**. Hiervoor maakten zij 18 videowerken, **Ontologie van een reeks beelden**, waarin bijna terloops beelden geconstrueerd en gedeconstrueerd worden. Menselijke figuren worden vormen, materie wordt lichaamsdeel, aarzeling wordt erotiek.

Sinds 2009 volgt filmmaker **Ana Brzezińska** Needcompany op tournee en realiseerde zij een persoonlijk portret over het gezelschap en over de noodzaak van het maken van kunst. Haar documentaire **I Want (NO) Reality** gaat in mei in première op het PLANETE+ DOC FILM FESTIVAL (Warschau).

Het seizoen sluiten we dansend af met **25 Moves** in Oostende. Voor **Dansand!** brengt het ensemble een eenmalige avond met dans en muziek refererend aan werk uit de voorbije 25 jaar.

25 Moves is het levende bewijs dat alles op elk moment een andere betekenis kan krijgen. Geen reconstructie, geen nostalgie, maar een werk dat steeds nieuwe problemen opzoekt. In dit geval wordt de soundtrack van de voorstellingen een rockconcert, de dans onderuitgehaald door het zand en ondertussen verdrinkt het beeld in de zee. Dit alles onder leiding van **Grace Ellen Barkey** en **Maarten Seghers**.

En om af te ronden zijn we door het **Festival Paris quartier d'été** en **Théâtre Le Monfort** uitgenodigd om deze zomer 15 voorstellingen van **De kamer van Isabella** te brengen in Parijs.